

V. évf. Kolozsvár, 1917. aug. 24. 16. szám.

KOLOZSVÁRI TÜKÖR

BCU Cluj / Central University Library Cluj

— **Megjelenik a háboru tartalma alatt minden második héten.** —

Felelős szerkesztő: **TÓTH SÁNDOR**
távollátásban: **MÁTRAI JÁNOS**

Előfizetési ár: egy évre 15 kor.
negyedévre 4 korona,

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szentegyház-utca 3.

— Egy szám ára 40 fillér. —

Erdélyi Bank és Takarékpénztár

Kolozsvár, Mátyás király-tér 32. szám. (Saját ház.)

A bank elfogad betéteket takarékpénztári könyvekre, folyószámlára, azokat visszafizeti felmondás nélkül.

Értékpapírok, betéti könyvek és más értékek őrzését és kezelését (nyitott levél) díjtalanul átalja.

Rendelkezésre tartja a felek saját zárvai alatt tűz és betörésmentes páncélszekrényeket. Safe deposite.

Magyar királyi osztálysorsjáték főelárusító helye. — Hivatalos órák: reggel 9 órától 12 óráig.

Kalap-király

férfi-, gyermek kalap és uri divatujdonságok áruraktárai. Elegáns szalma kalapok.

KOLOZSVÁR, MÁTYÁS-KIRÁLY-TÉR 17. SZ.

Ruhát művésziest fest, tisztít

Cink Kolozsvár

BEU Cluj / Central University Library Cluj
GYÁR: DÉZSMA-UTCA 5. 000 TELEFON: 556.

Morvai Vilmos

divatáruháza, Kolozsvár, Mátyás király-tér 9 sz. a. **Telefon: 1232**

Ajánlja a nyári saison ujdonságait; ruha és costum selymekben, csipkék, szallagokban, továbbá harisnya, keztyű és fehérneműekben, az összes szabó kellékekben, valamint himzéseken. —

Kolozsvár város előkelő szórakozó helye

EURÓPA kávéház
modernül berendezve és átalakítva. Esténként kitűnő cigányzene.
Szolid árak, figyelmes és pontos kiszolgálás!

A RÓZSA drogeria

illatszertár, látszer és orvosi műszertérát Mátyás király-tér 13. sz. alól

Mátyás kir.-tér 23. sz. a. helyezte át.

Ajánljuk
m a g a s

kalóriájú kőszénünket szobafűtésre

és ipari célra. Erdélyi bánya r. t. iroda: Ferenc József-ut 39. — Telefon 408.

Bethlen Ödönnek nem köszönnek — hivei.

ethlen Ödön gróf kegyelmes urat, Kolozsvár volt főispánját láttam a minap az utcán. Az Unió-utcán jött fel, csak úgy gyalogszerrel, sűrű kabát, puha világos kalap volt rajta, elegánsan és frissen nézett ki az öreg ur, aki ma már nem a katonai felmentettek és hivatalnokok rettegett fő-

ispánja. Az öreg gróftól, míg főispán volt, nagyon sokan féltek, mindenki tudott róla egy esetet mondani, mely rendszeren arról szólt, hogyan fogadta a főispán. Mindjárt én is el tudnám mondani, hogy fogadott engem, mikor évekket ezelőtt pár hétig délutánonként feljártam hozzá a „Kolozsvári Hírlap“-tól. Rendszeren a legrosszabb kedve ilyenkor volt s mivel a munkapárti „Kolozsvári Hírlap“-nak ő volt a vezérkari főnöke, nem volt valami kedves az adjutánsaihoz. A Hírlap munkatársaival mindig úgy beszélt, mintha ők vágnák zsebre a szubvenciót, pedig ha tudta volna, hogy milyen gyalázatosan fizette Nadányi az embereit, hozzájuk biztosan udvariasabb lett volna.

Köszöntem a gróf urnak, aki igen előzékenyen fogadta s mikor elhaladtunk egymás mellett, észrevettem, hogy mellette ketten mennek el köszönés nélkül. Két ur, akiket a munkapárti gyűlésekről ismerek, akik pár hónappal ezelőtt boldogok voltak, ha Bethlennel egy levegőt szivhattak. Persze, akkor főispán volt, akitől féltek, tartottak, ők pedig akkor munkapártiak voltak, alázatosságukban picinyre lapulva. Gondolják magukban most, mikor más áramlat van felül s mások ülnek a hatalom polcain, hogy minek köszöngessenek ők egy volt főispánnak, miért ne menjenek el most mellette hangosan beszélgetve, köszönés nélkül, mikor már nem kell féljenek tőle.

Ilyen emberek vették körül az öreg gróft, ilyen emberek hajlongtak és alázatoskodtak körülötte, akik most kaptak egy új gazdát s a régit nem is akarják megismerni. Némely ember képes elbujni, hárafordulni, merően előre nézni, képes minden nevetséges erőlködésre, csak hogy elblicceljen egy köszönést, melyről úgy érzi, hogy már felesleges. Nem is értem, hogy tudok én az ilyesmin besz-

szankodni, egyáltalán hogy tűnik még fel nekem az ilyesmi. Mikor ez mindenütt és mindig így volt s ezeket már igazán megszokhattam volna az emberektől. Ha Bethlen Ödön még egyszer hatalomra kerülne, ezek az emberek nem tudnák, hogy kapjanak a kalapjukhoz.

[COKI]

[COKI]

A kolozsvári Gruber Hildák.

Méltóztattak olvasni ugyebár, a Gruber Hilda esetét? A milliókkal seftelő és a busás háborus profitot zsebrevágó budapesti Magyar Agrár- és Járadékbank tisztviselője volt a Gruber Hilda. Havi 110 koronáért reggeltől estig dolgozott a dúsgazdag pénzintézetnek: korgó gyomorral könyvelte el a százezreket és a milliókat, míg aztán az egyre jobban követelődző gyomra bűnre csábította a fiatal leányt: ellopott 50.000 koronát.

Most Gruber Hilda a börtönben ül s türelmesen várja a sorsát, amit a milliárdos Agrárbank alaposan elintézett. A mai társadalmi berendezkedésünk igazságszolgáltatásának paragrafusai súlyos büntetést tartogatnak Gruber Hilda számára; törvénykönyvünk szerint az indítóokok nagyon ritka esetben mentesítik a bűn elkövetőjét tettének következményei alól, a lopásnál csak az esetben, ha az magánvádra üldözendő és a károsult nem kívánja alkalmazottjának megbüntetését. Így Gruber Hildának kevés reménye lehet ahhoz, hogy megszabadul a reá váró büntetéstől, mert az Agrárbank csak nem térhet le az igazság útjáról s nem hagyhatja futni hűtlen alkalmazottját, aki nem a részvényei alapján, hanem korgó gyomra jogos követelésére, szokatlan formában kért részt a nagybank háborus profitjából. De ha megkegyelmezne is az Agrárbank Gruber Hildának, az ő sorsának akkor is befellegzett. Ki fogja alkalmazással megkínálni azt a hivatalnoknőt, akiről mindenki tudja, hogy lopott? Hová forduljon, mihez kezdjen Gruber Hilda, ha elengedi a rendőrség? A nevén rajta van az állami rendszertünk s a társadalom megvetésének bélyege, amelyet egyhamar a legbecsületesebb munkával sem moshat le.

A „KIRÁLY” kávéházban

Jókai-utca 4. szám. Minden este elsőrangú női zenekar hangversenyez.

Érdemes Gruber Hilda esetével foglalkozni s afőlött elgondolkodni, mert Gruber Hilda tragédiájában benne fekszik a magyar hivatalnoknők sorsa. Minden pénzintézet, nagyvállalat, közhivatal, vagy magánhivatal irodájában Gruber Hildák dolgoznak, akik éhbérért adják oda energiájukat és tudásukat s csupán azért nem kerül valamennyi a rendőrségre, mert az életkörülményeik valamivel szerencsésebbek s mert nincs alkalmuk más pénzéhez nyulni.

Nézzünk körül Kolozsváron: itt is megtaláljuk minden irodában a Gruber Hilda típusát: a szégyenletes fizetésért dolgozó hivatalnoknőt. Csak egy pillanatnyi megszedülés s vagy a prostitúció mélységébe zuhannak, vagy sikkasztanak s a rendőrségre kerülnek. Itt is százával vannak olyan hivatalnoknők, akiket 60—100 koronával fizetnek meg gazdag munkáltatók. Sok a száma ama kolozsvári hivatalnoknőknek, akiket elkeserítő helyzetük a prostitúcióba hajtott. Nem egyszer maga a főnök ur könyörül meg a szegény hivatalnoknőn s juttatja kevésbé fáradságos, de föltétlenül jobban jövedelmező foglalkozáshoz. Ezeket a megtántorodott leányokat a mai társadalmi felfogás megveti. Azt mondják rájuk, hogy a rossz vérük, a démoni hajlamuk viszi őket a bűnbe, holott nem Uislu / Culságosan hevesen dobogó szív, hanem a hevesen korgó gyomor a prostitúció kerítője.

Az Agrárbank Gruber Hildájának esete s a többi Gruber Hildák sorsa felnyithatná már egyszer a társadalom szemét. Észre kellene már venni a társadalomnak, hogy nem azok érdemlik ki a megvetését, akik kétségbeesett helyzetükben a bűnt hívják segítségül, hanem azok, akik öntudatosan, a maguk anyagi érdekeinek rideg önzéséből hajtják a bűn útjára alkalmazottaikat. Szégyenletes és felháborító, hogy aki tudását és energiáját odaadja bármely munkáltatónak, létének minimumát sem kapja cserébe. A kapitalizmus erkölcstelen, bűnös önzésének letörésére kellene már igazságos törvényt hozni, mert amig ez meg nem történik, a Gruber Hildák szomorú esete is minduntalan meg fog ismétlődni.

GAMBRINUS étterem és sörcsarnok Mátyás király-tér 24. szám. Állandóan

friss kőbányai Dréher-féle korona-sör, kitűnő konyha, legjobb minőségű erdélyi, egi és mátrahegyaljai borok. Pontos kiszolgálás 20 % kedvezményes szelvények is be vannak rendezve. Esténként

— jó zene. —

Háborus karrierék.

VII.

Rosenbach és Pattermann.

Három évvel ezelőtt, 1914. augusztusában reggeliztem a Ferenc József-kávéház terraszán, az utcán masiroztak a pályaudvar felé a felvirágozott, nótás menetszázadok, az emberek idegesek és izgatottak voltak, pedig a katonai szakértőink szerint csak egy hathetes szerbiai kirándulásról volt szó . . . Az asztalomhoz ült a hotel egyik gazdája, Rosenbach bácsi s elkeseredve beszélt:

— Lássa kérem, beleöltem egy csomó pénzt az üzletbe s most kitör a háboru . . . Mi lesz itt két hét múlva? Lehuzzuk a rollókat és bezárjuk az üzletet. Nem lesz kinek árulni. Tönkremegyünk egymásután.

S ma, pont három év múlva ismét a Ferenc József-ben reggeliztem, ahol a kávé mellé egy papírvékony, sárga kis „süteményt” szolgáltak fel. Fizetek: *ára ötven fillér.* A mai piaci árak mellett belekerülhet a gazdának egy ilyen darabka: *hat-nyolc fillérbe.* Legalább negyven fillert keres darabján.

A háboru három éve alatt nem teljesedett be. Rosenbach jóslata, az üzlet — nemcsak ugyan az övék, hanem valamennyi — úgy ment, ahogy *épen akarták.* Hozzáértők becslése szerint *háromnegyed milliót kerestek a háboru alatt.* Ha valaki kételkednék ennek a számitásnak a helyességében, tanulmányozza végig az árjegyzékeiket s hasonlítsa össze a New-York áraival. Aztán nézzen be a hotelbe, ahol nemcsak a szobák vannak tömve, hanem a társalgóban, az irodában, a folyósókon, mint ledöntött zsákok, fekszenek az idegenek. Sokat lehetne írni arról a jövedelemről, melyet az *erdélyi menekülésnek* köszönhetnek. Aki ezeket tudja, elhiszi, hogy *így* lehet évenként százezreket keresni. Elmondhatja tehát a Rosenbach és Pattermann, hogy *nekik is jól ütött be a háboru* s tőlük eltarthat akár még három esztendeig is. Nekik az a szerep jutott a háboruban, hogy míg mások verekednek és szépen hősihalált halnak: ők a Ferenc József-uti fronton zavartalanul emelgessék az árakat.

Erzsébet Gőz és Kádfürdő

Kolozsvár látogatott fürdője.
Kisszamos-utca 1. :: :: :: ::

A főispánné lisztje.

A Haditermény r.-t. kolozsvári kirendeltsége pár héttel ezelőtt *magas helyről* figyelmeztetést kapott, hogy *Gyalokay* Sándor Csikvármegye volt főispánja költözködik s butorai-val együtt nagyobb mennyiségű eltított lisztet és zabot akar elszállítani. Mivel Csikvármegye nem a kolozsvári, hanem a brassói kirendeltséghez tartozik, a kolozsvári kirendeltség táviratilag megkereste Brassót, hogy a volt főispán lakásán *rendeljen el kutatást az elrejtett készletek után*. Mikor azonban ez az értesítés Brassóba érkezett, a volt főispán butorai már útban voltak Kolozsvár felé s így a Haditermény kolozsvári kirendeltségének várnia kellett, míg a butorszállító vagonok Kolozsvárra érkeznek.

A vagonok meg is érkeztek Kolozsvárra, amiről előzetes intézkedés folytán a Máv. állomásfőnökség értesítette a Haditermény kirendeltségét. Ekkor a kolozsvári vasuti állomáson hivatalos bizottság átvizsgálta a *Gyalokay* Sándorné nevére feladott szállítmányt. A vizsgálat eredménnyel járt, a butorok és családi holmik között *találtak néhány mázsza lisztet és ugyanennyi zabot is*, melyet a Haditermény megbízottai azonnal lefoglaltak.

A volt főispánné kétségbeesetten vett tudomást a drága liszt és zab lefoglalásáról s azonnali intézkedésért fordult haza Csikvármegyébe. Rövidesen megérkezett az értesítés a járás főszolgabírójától, mely szerint *Gyalokay* Sándornének *engedélye volt az elkobzott lisztmennyiség szállítására*, ugyszintén a zabra is, melyeknek a szállítási engedélyét rövid időn belül igazolják. Ezek után visszakarta a lefoglalt készletet a főispánné.

Nézze meg a **Biaséni Orfeum** új műsorát!

Pósta professzor cukorgyára.

Pár nappal ezelőtt a következő hirdetmény jelent meg a hirdetőoszlopon:

Szám: 6802—917. fk.

Hirdetmény.

Dr. Pósta Béla és Társa kolozsvári lakosok Kolozsvárt Honvéd-utca 40/a) szám alatt villanyerőre berendezett cukorkagyár felállítása iránt folyamodván, ez ügyben az 1884. évi XVII. t.-c. 25. §-ában előirt helyszíni szemlét folyó évi augusztus hó 11.-én déli 12 órára azzal tűzöm ki, miszerint érdekelték ott megjelenhetnek és esetleges kifogásaikat annál is inkább terjesszék elő, mert későbbi panaszaik nem fognak fiyelembe vétetni.

Kolozsvár, 1917. augusztus hó 7.-én.

Dr. Hadady Endre,
főkapitány.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Pósta professzor gyáralapításának örülni lehet. Nem tudjuk, mi indította Pósta Bélát gyáralapításra, de Pósta Béla személye garancia arra, hogy itt egy tisztességes vállalatról van szó. Mint értesülünk, a gyárat Pósta *Mautner* Károllyal, a Török-féle cukorgyár volt üzemvezetőjével együtt csinálja, kettőjük közös tulajdona lesz. A Honvéd-utca 40/a alatti ház a Póstáé volt, aki a gyár részére hatvanezer koronáért eladta. Értesülésünk szerint a gyár üzemét október 1.-én kezdi meg. Nagyon szép és becsületes terve Póstának, hogy hadiárvékat szándékozik foglalkoztatni a gyárban s a gyár megnyitásakor egyelőre öt hadiárvét vesz fel, akiknek teljes ellátásukról gondoskodik.

OSOB

8030

ZAUDERER hadifelszerelési cikkek nagy raktára

Kolozsvár, Deák F.-u. 40. Telefon-Interurban 11-46. Raktárra érkeztek nyulszőr-sapkák, szijak, kardbojtok, mentekötők, csillagok stb. stb. Katonaszövetekből állandó nagy raktár.

Kinevezések a városházán.

A mult hetekben -- mint a lapok megírták -- néhány kinevezés történt a városházán, az új főispán: dr. Papp József tb. aljegyzőnek nevezte ki *Zempléni* Kornél rapididijast, akit a katonai ügyosztály részére felmentettek a katonaságtól, tb. aljegyző lett *Papp* József fogalmazó, irodatiszt *Harth* Henrik, tb. fogalmazó egy eddig ismeretlen uriember *Leitz* József, akit a közlélmzési ügyosztályhoz osztottak be.

Ugyanekkor befejezték a megindított vizsgálatot *Gangl* Andor tb. fogalmazó ügyében s ennek eredményeként *Gangl*ot a közlélmzési osztályból kihelyezték a rendőrséghez cséplőgép igazolványok kiállítására. Ez a kihelyezés *tulajdonképpen büntetés* *Gangl* Andorra nézve, kinek -- mint emlékezetes -- a közlélmzési ügyosztály hivatalos helyiségében afférja volt *Reich* Mór vállalkozóval.

Mi nem voltunk szemtanui ennek az afférnak, de ismerjük a szereplőit s megvan róluk a véleményünk. *Gangl* egy igen agilis, tevékeny és derék tisztviselője a városnak két esztendeje. Akkor jött haza a frontról mint rokkant. Nagy kedvvel, igyekezettel tanult, letette a doktorátust a hivatalában a honorálásán jóval felül dolgozói s nem egy okos ötlete volt az ügyosztály számára. Nem volt soha senkivel baja, míg nem jött egyszer a hivatalba *Reich* ur. *Reich* urat mi csak a városi szállításaiból ismerjük s emlékezünk *Apáthy* István véleményére, melyet egy városi közgyűlésen adott le *Reich* urról, aki ezzel valószínűleg nem fog dicsekedni. Tudjuk *Reich* urról, hogy elég gazdag ember s szeret nagyhangon beszélni. Bement a hivatalba s azt hitte, hogy ott a hivatalnokokkal úgy beszélhet, mint az alkalmazottjával. *Gangl* rendreutasította s ekkor *Reich* olyan mozdulatot tett, mintha tettelesen inzultálni akarná a fogalmazót. Erre *Gangl* megragadta a karját s kiutasította a hivatalból. Ezért indult meg *Gangl* ellen eljárás s büntetésnek lehet nevezni, hogy a kinevezéseknél mellőzték s kihelyezték a rendőrséghez.

Mi azon a véleményen vagyunk, hogy *Gangl* ezt az elbánást nem érdemli meg. Az az affér, amibe került, mindenkiel megtörténhetik, aki bár hivatalban ül, embernek bátorodik magát tartani. A hivatalnok legyen előzékeny és udvarias a közönséggel szemben, de viszont mert valaki fontos személynek tartja magát, még nem gorombáskodhatja ki magát egy tisztviselőn.

Pár zsák kukoricáért — egy évi börtön.

A kolozsvári királyi ítélőtábla a múlt héten egy érdekes ügyet tárgyalt, melyről nem jelent meg tudósítás a napilapokban.

1915-ben egy müncheni cég Románia meghódított területén kukoricát vásárolt, melyet zsákokban *Livazén* állomásig tengelyen szállítottak s ott mázsálták le. A németek a gabonavásárlást, illetve az átvételt egy budapesti cég útján bonyolították le, a budapesti cég megbízottjai *Hercz Henrik* és *Hercz Jenő* kereskedők voltak. A két testvér ellen az volt a vád, hogy a napszámosokat, kik a mázsálást eszközölték, rávették arra, hogy ne a teljes lemázsált mennyiséget adják át, hanem egy részt rejtessenek el és azt tartsák vissza. A manipulációra rájöttek s mivel ez hadiérdekeket sértett, emiatt indult meg ellenük az eljárás. A két testvért annakidején a kolozsvári törvényszék a vád alól *fölmentette*. Az ítélőtábla *Szabó Jenő* elnökletével és *Ujvárossy* táblabíró referálásával tárgyalta az ügyet s megváltoztatta az elsőfoku ítéletet, *Hercz Henrik* felmentését jóváhagyta, míg *Hercz Jenőt* *egy évi börtönre ítélte*. A tanúk vallomásából beigazoltnak vette ugyanis a bíróság, hogy *Hercz Jenő* néhány zsák kukoricát elrejtett és ezáltal elvont rendeltetésétől.

□□□□□

□□□□□

A „Zsidó ifjak egyesülete“.

Kaptuk a következő sorokat:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Egy roppant érdekes karierről akarok Önnek írni, mely rövid időn belül ordító plakátról fog magáról beszámolni. A „kariér“ megcsinálója *Feuerstein Kálmán* ur. Ez az ur egyszerűen elhatározta, hogy nagy ember lesz. Elhatározását tett követte. Pár héttel ezelőtt több hasonszörű társaival megalapította a „Zsidó ifjak egyesületét“, mely hangzatos címtől sok jót remélt. Es reménye nem is volt hiábavaló. A szép cím és az érvényesülés hajtó ösztöne majdnem száz embert gyűjtött *Feuerstein* ur zászlója alá, kik *lefizetve* a 8—10 korona tagdíjat, megalakították a „Zsidó ifjak körét“.

Már megtartották az előkészítő üléseket a Ferencz József-szálloda egyik üres üzlethelyiségében, melyet Feuerstein ur bocsátott rendelkezésükre e célra. Megválasztották a tisztviselőket, mindegyikük kapott egy-egy szép címet és elnök persze Feuerstein Kálmán ur lett.

Hogy mire kell itt Kolozsváron egy ilyen *rituális* egyesület, ezt nem tudom. És hogy Feuerstein ur hogy alakíthat egyesületet és szedhet 8 korona tagdíjakat, ezt sem tudom felfogni. Mert egyesületeket nem lehet csak úgy kutyafuttában alakítani az utcán, vagy a kávéházban. Van már itt egy „Zsidó leány egyesület“ — hogy miképpen működik, azt a multkor éppen a „Kolozsvári Tükör“-ből olvashattuk. De annak legalább egy tanítónő az elnöke, míg a „zsidó ifjak“ elnöke Feuerstein ur, alig mutathat fel valami képzettséget. Képzeltetjük, milyen „irodalmi“ fokon állhat az ő egyesülete. No de hisz megláthatjuk, mert legközelebb irodalmi délutánt akar Feuerstein ur tartani. Én megígérem neki, hogy ott leszek. *b. b.*

Mutatvány a „Ma“ folyóiratból.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Budapesten jelenik meg a „Ma“ címet viselő folyóirat, melyet Kolozsváron is árusítanak. Megvettük azt az újságot, melynek Kassák Lajos a szerkesztője, akinek a „Tett“ című lapját a háboru alatt betiltották. Elolvastuk nagyjában az egész modern írók és költők lapját s közlünk belőle egy verset:

Egyszerű szavak egy halálraitélthez.

Ember-merőség!

Legszebb értelem!

Ormán a nincznek:

Pihentre csordult kétségbeesés!

Nemismert testvér-pólusok között

Kötő delej!

S egyetlen egy!

Egyetlen egyetlen egy! —

*Tetésre hulló tetemek alól
Neszedd a szónkat:
Betelt a mérték!!*

Minden veszendő!

Dögölni kell!

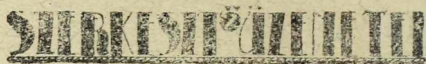
Hát tevően dögöljünk!

*Az anyag roppant körforgó ivén,
Akártalan,
Gyors pontot vált a testünk!*

De vérbe mossuk elébb az aszályt!!

A vers címe: „Egyszerű szavak egy halálraitélthez“. Szerzője: Komját Aladár. Ezek neki egyszerű szavak. Hogy nézhet ki az a vers, amit nem ilyen egyszerű szavakba önt Komját Aladár. Törheti rajta a fejét a halálraitélt, akihez irva van.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Közigazgatási gyakornok ur Bánffyhungad. A bánffyhungadi járás épületes állapotairól irt cikkeinkre nem egy levelet kaptunk. A panaszos levelek között figyelemreméltó az alábbi, melyet *több bánffyhungadi polgár* aláírásával kaptunk. A levélből közöljük az alábbi részleteket:

„Elsősorban a hatósági ellátásokról beszélve, azokat Bajmóczy Lajos gyakornok, t. b. szolgabíró intézi nagy *agilitással*, de nem nagy megelégedésünkre. Ez az elintézés ugyanis abból áll, ha példának a befőzési cukor kiosztását vesszük, hogy egy pár protekciós családnak természetesen nem a személyek, hanem a protekció arányában egypár kgr. cukrot kiosztatott. És mig mi hunyadiak hiába kértük a részünkre járó mennyiséget, addig ha egy szép menyecske udvarolgatott a t. b. szolgabíró urnak, a legnagyobb készséggel és a legnagyobb mérték-

„GÓLYA“ divatáruház Wesselényi M.-u. 11.
Nyári ruha és kosztümszövet és selyem-ujdonságok **raktárra érkeztek!**
Szolid szabott áruk! Interurban-telefon: 957.

ben rendelkezésére állott. A szép N. Lajosné, bár bukovinai illetőségű és csak 3 tagu családja van, 20 kgr. hatósági cukrot kapott. Csak ezt az egy ügyet hozzuk fel; de minden hatósági ellátásnál ilyen és ehhez hasonló eseteink vannak, ezen tényeket bármikor tanukkal is igazolhatjuk. Mi megengedjük a tisztelt Bajmóczi t. b. szolgabíró urnak, hogy akár a mi bőrünkre is hódítsa meg a szép asszonyokat, de felhívjuk ezuton, legyen szives emellett valamennyire a mi jogos érdekeinknek is helyet adni.

Engedje meg Bajmóczy közíg. gyak. ur, hogy személyes ismeretség hiányában ezuton protezsáljuk nála a bánffyhungyadi polgárok kérését.

Képkiallítás Kolozsváron. Solymosi Márton ismert nevű fővárosi műkereskedő közel 300 darab képet hozott Kolozsvárra és azokat a Mátyás király-tér 13. sz. alatti helyiségben állította ki. A festőművészek, kiknek neveit Solymosi Márton forgalmazza, csaknem kivétel nélkül jó márkájúak, sőt több olyan név is szerepel művével, ki az állam arany érmét nyerte el művésze révén. Solymosi Márton kiállításán néhány nagynevű festőművészünk kollektívával is szerepel. Így Nyilasy, kinek napsütéses plainairjei művészetének nagyszerű ivelését bizonyítják. Csók István néhány csendélete a mestert legnagyobb idejéből mutatják be. Zombory Lajos kollektívája is a legnemesebb művészetet bizonyítja. Finom csendéletei vannak — melyek csak hogy nem lépnek ki a keretből Pentelei Molnár Jánosnak, Nádler Róbertnek, Romek Árpádnak és Kosztolány Kann Gyulának. Említést érdemelnek Neogrády Antalnak virágos, poétikus, derűs tájképei és Pörge Gergely mozgalmas vásár-képei. Az érdekes kiállítás, úgy halljuk, rövidesen bezárul. Aki venni akar, annak már csak 3—4 nap áll rendelkezésére.

Új fürdő- és szálloda-részvénytársaság alakulása Kolozsvárt. Nagyszabásu terv foglalkoztatja Kolozsvár mérnöki hivatalát és vezető köreit. Kolozsvárnak egy régóta égető szociális és higiéniai szükségletét fogja kielégíteni azon részvénytársaság, amely a legközelebbi jövőben fog megalakulni négy millió korona alaptőkével Oberding Antal műszaki- és dr. Kösztler Arthur kereskedelmi vezetése alatt. Teljesen nagyvárosi mintára, a legmodernebb stílusban, a technika és a higiénia legújabb vívmányát magában egyesítve fog felépülni a Ferenc József-utnak egyik ezen célra rendkívül alkalmas, óriási telkén az ötemeletes „Transsylvania” palota, amely

téli-nyári uszodát, napfürdőt, hatalmas gőzfürdőt, nagyszámu elegáns kádfürdőt, többféle gyógyfürdőt, ezeken kívül egy Kolozsvárt eddig még nem létező előkelő színvonalu és hatalmas szállodát, végül gyönyörű éttermet és kávéházat fog magában egyesíteni. Ezen impozáns vasbetonpalotát Pap Sándor, szakkörökben máris tekintélyes hírnévnek örvendő építésmester tervezte. Minden emberileg elképzelhető kényelmet, higiéniai követelményt, amit a világvárosi fürdők és szállodák egyenként mutatnak fel: a „Transsylvania“ önmagában és egészben egyesíteni fogja. Az építendő palota homlokzata önmagában is csodálatos remeke lesz az építészeti művészetnek s Kolozsvárnak pedig egyik legszebb díszét fogja képezni. A részvényjegyzésre vonatkozó felhívást és tervezetet az alapítók a legrövidebb időn belül fogják kibocsátani, addig is az érdeklődőknek szívesen nyújtanak felvilágosítást.

Manikűrözök, Mátyás király-tér (Pöspöki-ház)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

AZ „EST“ hirlapiroda Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 11. szám. Telefon szám 7-86. — Elfogad előfizetéseket bármely bel- és külföldi napi és hetilapra, és folyóiratra. Raktáron tartja a magyar és külföldi irodalom legújabb termékeit. A „Kolozsvári Tükör“ részére felvesz hirdetéseket és elfogad előfizetéseket.

Könyveket új és ódon állapotban legjutányosabban szerezhet be, viszont mindenféle könyvért igen méltányos árat fizet Keszey Albert könyv, papiroskereskedő Kolozsvár, Mátyás király-tér 5. Telefon 865.

Grätz festészeti műtermét ismeri már a kolozsvári közönség azokból a tökéletes és művészi értékű munkákból, melyeket Grätz mester eddig készített. Grätz fénykép, vagy természet után készít művészi arcképeket olaj, aquarell, paster, sepia, vagy kréta rajz kivitelben. Speciálista Kolozsváron Grätz művészi rézkarc utánzatok készítésében is. Grätz műterme a Felner bárány palotában van, telefonszáma: 749.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvény-Társaság

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. szám.

Befizetett alaptőkéje: 3,000.000 K Egyéb alapjai: 1,465.030.98 K

Ajánlja a modern technika minden vívmányával felszerelt tűz és betörésmentes PÁNCELTERMEIBEN levő SAFE LETÉT REKESZÉIT értékpapirook, betéti könyvek, ékszerek és okmányoknak a felek saját zárai alatt való elhelyezésére csekély bérösszeg ellenében; továbbá LÁDA TRESORJÁT nagyobb ládába csomagolt értékek megőrzésére. Őrzési letétek kezelését csekély díj ellenében vállalja

AZ IGAZGATÓSÁG.

Agrár Bank és Takarékpénztár R.-T. Kolozsvár, Deák F.-utca 14.

Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskékre és folyószámlára, azokat felmondás nélkül fizeti vissza. — Értékpapírok, betéti könyvek és más értékek őrzését és kezelését díjtalanul vállalja. Betétek után naptól napig 5% kamatot fizet. — Üzleti órák: reggel 8—12 óráig

KOLOZSVÁR VÁROS ELEKTROMOS MŰVE

GANZ-féle

Villamossági rt. Üzemvezetősege
Kolozsvár, Széchenyi-tér 41.

Elvállal elektromos világítási és erőátviteli berendezéket. Izzólámpák, ivlámpa szénpálcák, szerelési anyagok és kisebb motorok állandóan raktáron. — Költségvetéseket és felvilágosítást díjtalanul ad

Rheuma, köszvény, hülési fájdalmak enyhítésére a legjobban bevált **Kastanin** (vadgesztenye kivonat) szer a Dr. Biró-féle Egy üveg ára 2 kor.

„BERLIN” nagykávéházban a következő napokon
Czakó Peti zenekara. Szives hangversenyez. Szíves pártfogást kér Pfershy G.

Menjünk a „Thália kávéházba!” A színházzal szemben.
Pompás hideg vacsora. Kitünő zene, jó kiszolgálás.

„ROYAL” kávéház, iparosok találkozóhelye!

Szolid, tiszta helyiség. — Pontos kiszolgálás. — Olcsó árak!

Dúsan felszerelt fűszer-, csemege-, bor-, ásványvíz és cukorka-különlegességek üzletét ajánlja a t. vevőközönség szives figyelmébe.
— PAPP ISTVÁN Kolozsvár. Nemzeti Színházzal szemben. —

KUPFERSTEIN TESTVÉREK könyvnyomdája Kolozsvárt, Szentegyház-u.

Készít mindennemű nyomdai munkákat izléses és csinos kivitelben.
Gyors és pontos kiszolgálás. Legolcsóbb árak.

A SZINKÖR, EGYETEM, URÁNIA MOZGÓK

műsora mindennap változatos és elsőrangú!

NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Kolozsvár, Deák Ferencz-utca 35. szám.

Elfogad betéteket könyvecskére és folyószámlára naptól-napig kamatoztatva. — Szelvények és idegen pénzek beváltása. —

Hivatalos órák délelőtt 9— $\frac{1}{2}$ óráig.

Szolid kiszolgálásról és olcsó **SZABÓ JENŐ** áraitól előnyösen ismert női divatáruháza Kolozsvár, Wesselényi Miklós-u. 5. Telefon 479. Tisztelettel értesitem a n. é. vevőközönséget, hogy az összes nyári costümszövet és ruhaselyem ujdonságok teljes választékban megérkeztek.

Tisztelettel SZABÓ JENŐ.

Az Unió
utcai ::

GRAND KAVEHAZBAN

NŐI ÉNEK és ZENEKAR estéenként hangversenyt tart. — Pontos kiszolgálás! — Szolid árak! — Pompás szórakozóhely!

CZELL FRIGYES és FIAI bornagykereskedése KOLOZSVÁRT.

Ajánlja: kitűnő minőségű erdélyi hegyi asztali, peccsenye- és csemege borait. Kaphatók a legtöbb csemege és italmérési üzletben.

ERDÉLYRÉSZI MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Kolozsvár, Rózsa-utca 1. Telefon: 69.

Hivatalos órák: reggel 9-től 12 óráig.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár részvénytársaság

tudatja a t. közönséggel, hogy a moratórium tartama alatt elfogad betéteket takarékbetéti könyvecskékre, folyó számlára a legméltányosabb kamatozás mellett. — E betét tekintet nélkül a moratórium határozatára, bármikor felmondás nélkül azonnal ki lesz fizetve s így a betevők ily követelésük felett bármikor szabadon rendelkezhetnek.

Pénztári órák délelőtt 9—12-ig.